

آموزش و پرورش ناحیه چهار کرج

دبیرستان مالک اشتر کمال شهر

آزمون علوم و فنون پایه دهم انسانی نوبت اول

دیماه ۱۳۹۹

نام و نام خانوادگی : نام کلاس : نام پدر : زمان: ۹۰ دقیقه
نام درس : نام دبیر :

۱- گزینه های درست و نادرست را مشخص کنید. (۲)

الف - اساسی ترین عامل پیدایش شعر ، وزن است.

ب- واج آرایی ، همان واژه آرایی است.

ج- در زبان فارسی هیچ واژه ای با مصوت آغاز نمی شود.

د- واحد وزن در شعر فارسی و بسیاری از زبان های دیگر بیت است.

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (۲)

الف- از قرار گرفتن قافیه در پایان هر دو مصراع بیت می فهمیم که قالب شعر..... است.

ب- شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از..... کمک می گیرد.

ج- فارسی باستان در دوره..... رایج بوده است.

د- منظومه درخت آسوریک و یادگار زیران بازمانده زبان..... است.

۳_ به سوال های زیر پاسخ کوتاه دهید. (۲)

الف - نکته ی قلمرو زبانی بیت زیر چیست ؟

که گر صیاد بیند هم چنینم / دهد حالی به گازر پوستینم

ب- نکته قلمرو ادبی بیت زیر چیست ؟

بگفت این و به صد دستان و تزویر/ بجست از دام ، همچون از کمان ، تیر

ج-نوع آهنگ و موسیقی ، حس و حال فضای شعری بیت زیر چیست ؟

ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود / وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود

د- چرا بیت زیر مثال مناسبی برای واج آرایی است ؟

بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است / بیار باده که بنیاد عمر بر باد است

۴_ به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید. (۲)

الف- چرا قرن چهارم هجری به دوران طلایی و شکوفایی روح ایرانی معروف شد؟

ب- چهار مورد از خصیصه های شعر فارسی قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم را بنویسید.

ج- رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم را نام برده و بگویید چه شاعرانی در این زمینه ها سرآمد بودند؟

د- چرا به فارسی نو ، فارسی دری هم گفته می شود؟

۵_ طبقه بندی سبکی از نگاه ارسطو بر چند پایه استوار است؟ آنها را نام ببرید. (۱)

۶_ ملک الشعرای بهار برای شعر فارسی چند نوع سبک و دوره قائل بود؟ (۱)

۷_ چهار مورد از ویژگی های فکری شعر سبک خراسانی را نام

ببرید؟ (۱)

۸_ نوع آرایه ی بکار رفته در ابیات زیر را مشخص کنید. (۱)

الف شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی / غنیمت است چنین شب که دوستان بینی

ب_ سر ارادت ما و آستان حضرت دوست / که هر چه بر سر ما می رود ، ارادت اوست

۹_ هجاهای زبان فارسی به چند دسته تقسیم می شوند؟ با مثالی هر یک را نام ببرید. (۱)

۱۰_ صامت ها و مصوت های مصراع : نشاید که خوبان به صحرا روند ، را مشخص کنید. (۱)

۱۱_ بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده تجزیه کنید ، سپس علامت هر هجا را مشخص کنید.

کی رفته ای زدل که تمنا کنم تو را   کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را

۱۲_ نوع سجع های بکار رفته در نمونه های زیر را مشخص کنید. (۱)

الف _ طالب علم عزیز است و طالب مال ذلیل است.

ب_ باز آ و بر چشم نشین ، ای دلستان نازنین

۱۳_ با ذکر دلیل بنویسید چرا دو مصرع زیر هم وزن هستند؟ (۱)

بشنو از نی چون حکایت می کند   از جدایی ها شکایت می کند

۱۴_ علامت هجاهای کلمات زیر را بنویسید. (۱)

مردم :   جهان :   دلبر :   خاک :

۱۵_ واژه های زیر را یک بار با حذف همزه و بار دیگر با همزه به خط عروضی بنویسید. (۱)

دل انگیز   شب آهنگ   شیر افکن   دارآباد

۱۶_ بیت زیر را تقطیع هجایی کنید. علامت هجا را مشخص کنید. (۱)

کی رفته ای ز دل که تمنا کنم تو را   کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را

سربلند و پیروز باشید.

رمضانی

limoonad
Education For All